

STADSVANDRINGSPROGRAMMET I FALUN SOMMAREN 2017

Stadsvandringarna i Falun kom igång år 1975 när Falun representerade Sverige under det Europeiska Byggnadsvårdsåret. Man visade hur man i stället för att riva nu skulle bevara de tre stora trähusstadsdelarna Elsborg, Gamla Herrgården och Östanfors. Vandringarna har senare kompletterats med andra områden och teman liksom med dramatiserade visningar. Falu Gruva, Falu stad och Bergsmansbygden i omlandet förklarades som Världsarv av UNESCO år 2001.

OBS! Till samtliga vandringar (utom avgiftsfria) gäller kontant betalning till guiden!

Tisdag 13/6 18.00 **Stadsvandring i trästadsdelen Östanfors med Daniels Sven Olsson.** Samling vid ”Mutter på Tuppen”, Blindgatan 46. Avgift: 60 kr.

Onsdag 14/6 18.00 **”Det litterära Falun” – stadsvandring kring författare**
som alla skildrat Falun. **Recitation: Annacari Jadling-Ohlsson, guide: Örjan Hamrin.**
Samling vid Kulturhuset tio14. Avgift: 80 kr. Arrangör: Dalarnas museum.

Torsdag 15/6 18.00 **Personhistorisk visning av Carl von Linnés bergsmansgård**
Sveden. Dramatisering av Magnus Hård af Segerstad. Kåseri av f. biskop Thomas Söderberg. **Guide: Örjan Hamrin.** Avgift: 80 kr. Samarbete med Humanistiska Föreningen.

Måndag 19/6 18.00 **”I Selma Lagerlöfs spår” - stadsvandring kring**
författarinnans Falu-miljöer. Dramatisering: Annacari Jadling-Ohlsson. **Guide: Örjan Hamrin.** Samling vid Selma Lagerlöf-statyn vid Östra Hamngatan/Fisktorget. Avgift 80 kr. Arrangör: Dalarnas museum.

Tisdag 20/6 18.00 **Stadsvandring i trästadsdelen Gamla Herrgården med Daniels Sven Olsson.** Samling vid Vass Britas gård, Herrgårdsgränd 8. Avgift: 60 kr.

Måndag 26/6 18.00 **”Kristine kyrkas skatter” och kyrkans symbolspråk.** Anders Brunnstedt visar kyrkan och pekar på viktiga detaljer man normalt inte upptäcker. Samling vid ingången. Ingen avgift. Arrangör: Svenska kyrkan.

Tisdag 27/6 18.00 **Stadsvandring i Kopparhanteringsens spår med Daniels Sven Olsson.** Samling vid Anfarten, Falu Gruva. Grova skor för vandring i slaggländskapet. Avgift: 60 kr.

Torsdag 29/6 18.00 **”Det ljuvliga Falun” & visning av Bergalid – Erik Johan Ljungbergs ”chateau” samt stadsvandring i Villastaden.** **Guider: Anders Hedlund & Örjan Hamrin.** Samling vid Falu Fängelse, Vasagatan. Avgift: 80 kr. Samarbete med Humanistiska Föreningen och Karolinska Förbundet.

Måndag 3/7 18.00 **Stadsvandring längs Faluån från Falubron till Magasinsbron.**
Guide: Örjan Hamrin. Samling vid Dalarnas museum. Avgift: 60 kr.

Tisdag 4/7 18.00 **Guidad vandring kring Gamla Berget-Harmsarvet-Korsgården med Daniels Sven Olsson.** Samling i Övre Gamla Berget vid korsningen Leksandsvägen-Lilltorpet. Skor eller stövlar för vandring i skog och mark. Avgift: 60 kr.

Onsdag 5/7 18.00 **”Det mystiska Falun”- stadsvandring kring mord, pyromaner och upplopp som hänt i centrala Falun. Guider: Örjan Hamrin & Anders Hedlund.**
Samling vid Dalarnas museum. Avgift: 80 kr.

Måndag 10/7 18.00 **Byggnaderna kring St Torget samt visning av Kristine kyrka.**
Guider: Örjan Hamrin och Anders Brunnstedt. Samling vid Rådhuset. Avgift 60 kr.
Samarbete med Svenska kyrkan.

Tisdag 11/7 18.00 **Guidad vandring längs Vattnets väg till gruvan med Daniels Sven Olsson som guide.** Samling vid Konstmästargården, Falu gruva, för vandring längs Krondiken och dammar till spelen vid gruvan. OBS! Skor eller stövlar för vandring i skog och mark. Avgift: 60 kr.

Tisdag 11/7 18.00 (samma kväll) **Industrihistorisk vandring på ”Utbruken” - det ensligt belägna Ågs bruk, Svärdsjö med besök i hyttan.** **Guide: Örjan Hamrin.** Samling vid Ågsjön där lokstallet en gång låg. Arrangör: Svärdsjö Hembygdsförening. Avgift: 60 kr.

Söndag 16/7 18.00 **”Kristine kyrkas skatter” och kyrkans symbolspråk.** **Anders Brunnstedt** visar kyrkan och pekar på viktiga detaljer man normalt inte upptäcker.
Samling vid ingången. Ingen avgift. Arrangör: Svenska kyrkan.

Måndag 17/7 18.00 **”Kristine kyrkas skatter” och kyrkans symbolspråk.** **Anders Brunnstedt** visar kyrkan och pekar på viktiga detaljer man normalt inte upptäcker.
Samling vid ingången. Ingen avgift. Arrangör: Svenska kyrkan.

Tisdag 18/7 18.00 **Stadsvandring bland Falu stads unika slagghus från 1700-talet.** **Guide: Daniels Sven Olsson.** Samling på Åsgatan vid Geislerska parken. Avgift: 60 kr.

Onsdag 19/7 18.00 **”Det gruvliga Falun”.** Stadsvandring i gruvarbetarstadsdelen Elsborg på den ”gruvliga” västra sidan av ån. **Guide: Örjan Hamrin.** Samling vid Kulturhuset tio14. Avgift: 60 kr.

Söndag 23/7 18.00 **Industrihistorisk vandring på ”Utbruken” - det ensligt belägna Korså Bruk.** Vi visar hur bruket är uppbyggt och berättar om processerna. **Guide: Örjan Hamrin.** Samling ladugården. Arrangör: Svärdsjö Hembygdsförening. Avgift 60 kr.

Måndag 24/7 18.00 **”Det ljuvliga Falun” – vi vandrar i Faluns Villastad på den ”ljuvliga” östra sidan av ån.** **Guide: Örjan Hamrin.** Samling vid Wallinbysten, Kristineskolan. Avgift: 60 kr.

Tisdag 25/7 18.00 **Konstvandring – från J.O.Wallin till Gycklaren på Holmen.**
Visning av statyer och offentlig utsmyckning i centrala Falun med Örjan Hamrin.
Samling vid Wallinbysten, Kristineskolan. Avgift: 60 kr.

- Lördag 29/7 15.00** **Industrihistorisk vandring på "Utbruken" - de båda bruken i Svartnäs med besök i träkyrkan.** Svartnäs var en gång Bergslagens flaggskepp men sedan övergick verksamheten till Domnarvet. **Guide: Örjan Hamrin.** Samling vid Gnisthuset vid Bruksdammen. Avgift kr 60. Arrangör: Svartnäs Intresseförening.
- Måndag 31/7 18.00** **Arkitekturvandring – vi visar byggnader i centrala Falun av arkitekterna Ahlberg, Boberg, Boman, Clason, Dahlbäck, Hanson, Kumlien, Lundgren och Nordén.** **Guide: Örjan Hamrin.** Samling vid Dalarnas museum. Avgift: 60 kr.
- Tisdag 1/8 18.00** **Stadsvandring i trästadsdelen Östanfors med Daniels Sven Olsson.** Samling vid "Mutter på Tuppen", Blindgatan 46. Avgift: 60 kr
- Onsdag 2/8 18.00** **"Det mystiska Falun" - stadsvandring kring mord, bränder, upplopp och pyromaner från 1500-talet till i dag.** **Guider: Örjan Hamrin & Anders Hedlund.** Samling vid Dalarnas museum. Avgift: 80 kr.
- Tisdag 8/8 18.00** **Stadsvandring i trästaden Gamla Herrgården med Daniels Sven Olsson.** Samling vid Vass Britas gård, Herrgårdsgränd 8. Avgift: 60 kr.
- Torsdag 10/8 18.00** **"Det ljuvliga Falun" med visning av Bergalid – Erik Johan Ljungbergs "chateau" samt stadsvandring i Villastaden.** **Guider: Anders Hedlund & Örjan Hamrin.** Samling vid Falu Fängelse, Vasagatan. Avgift: 80 kr.
- Måndag 14/8 18.00** **"I Selma Lagerlöfs spår".** Stadsvandring kring författarinnans Falu-miljöer. **Dramatisering: Anacari Jadling-Ohlsson.** **Guide: Örjan Hamrin.** Samling vid Selma-statyn, Östra Hamngatan/Fisktorget. Avgift 80 kr. Arrangör: Dalarnas museum.
- Tisdag 15/8 18.00** **Stadsvandring i Kopparhanteringens spår med Daniels Sven Olsson.** Samling vid Anfarten, Falu gruva. Grova skor för vandring i slagglansskapet. Avgift: 60 kr.
- Onsdag 16/8 18.00** **"Det litterära Falun" – stadsvandring kring författare som alla skildrat Falun.** **Recitation: Anacari Jadling-Ohlsson, guide: Örjan Hamrin.** Samling vid Kulturhuset tio14. Avgift: 80 kr. Arrangör: Dalarnas museum.
- Måndag 21/8 18.00** **Personhistorisk vandring längs Åsgatan.** Möt Grand Hotels skapare **Axel Lindmarker**, järnvägsbyggaren **Claes Adelsköld** och den framgångsrika hotelldirektrisen **Wilhelmina Skogh**. **Dramatiserad vandring med Magnus Hård av Segerstad och Anacari Jadling-Ohlsson.** **Guide: Örjan Hamrin.** Samling vid Engelbrekt på St Torget. Avgift 80 kr. Arrangör: Dalarnas museum.
- Tisdag 22/8 18.00** **Guidad vandring kring Gamla Berget-Harmsarvet-Korsgården med Daniels Sven Olsson.** Samling vid Övre Gamla Berget vid korsningen Leksandsvägen-Lilltorpet. Skor eller stövlar för vandring i skog och mark. Avgift: 60 kr.
- Måndag 28/8 18.00** **Om Faluns 120 skyltar på Faluhus.** Vi visar och berättar om hus i Falun som fått kulturskyltar och om Faluns kulturskyltprogram. Samling vid Engelbrektsstatyn St Torget. **Guide: Örjan Hamrin.** Avgift: 60 kr.

Tisdag 29/8 18.00 **Guidad vandring längs Vattnets väg till gruvan från Puttbo-Glamsarvet-Långsveden-Stålmyran och åter till Puttbo.** Guide: Daniels Sven Olsson. Samling vid Puttbo bergsmansgård (från väg 293 avtagsväg mot Nybo – sedan 2 km). OBS! Skor eller stövlar för vandring i skog och mark. Avgift: 60 kr.

Måndag 4/9 18.00 **Dramatiserad personhistorisk vandring vid Kopparbergs kyrkogård med Selma Lagerlöf.** Dramatisering: Annacari Jadling-Ohlsson. Guide: Örjan Hamrin. Arrangör: Kyrkogårdsförvaltningen i Falun i samarbete med Dalarnas museum. Ingen avgift.

Tisdag 5/9 18.00 **Stadsvandring bland Falu stads unika slagghus från 1700-talet.** Guide: Daniels Sven Olsson. Samling vid Geislerska parken mellan Åsgatan och Holmgatan. Avgift: 60 kr.

Torsdag 14/9 18.00 **Dramatiserad personhistorisk vandring på Norslunds kyrkogård.** Dramatisering: Annacari Jadling-Ohlsson & Magnus Hård af Segerstad. Guide: Örjan Hamrin. Arrangör: Kyrkogårdsförvaltningen i Falun i samarbete med Dalarnas museum. Ingen avgift.

Måndag 18/9 18.00 **Dramatiserad personhistorisk vandring på Skogskyrkogården.** Dramatisering: Annacari Jadling-Ohlsson & Magnus Hård af Segerstad. Guide: Örjan Hamrin. Arrangör: Kyrkogårdsförvaltningen i Falun i samarbete med Dalarnas museum. Ingen avgift.

NÅGOT OM STADSVANDRINGARNA I FALUN

Stadsvandringarna i Falun kom igång under det av Europarådet drivna Europeiska Byggnadsvårdsåret år 1975 då Faluns unika trästad skulle räddas från grävskoporna. Därför utsåg Riksantikvarieämbetet trästaden i Falun till ett av Sveriges tre s.k. pilotprojekt. Det innebar att trästadsområdena Elsborg, Gamla Herrgården och Östanfors fick en oväntad internationell uppmärksamhet. Det skrevs artiklar, gjordes TV-program, seminarier och utställningar, utgavs böcker och frimärken samt – genomfördes stadsvandringar vilka pågick varje sommar sedan dess. Tommy Forss, Daniels Sven Olsson och Örjan Hamrin var från början de tre ”omvisarna”. Byggnadsvårdsåret blev därmed ett viktigt led i utnämningen av gruvan, stadsmiljön och bergsmanslandskapet till världsarv genom Unesco år 2001.

ARRANGÖRER OCH MEDARRANGÖRER:

Arrangörerna till vandringarna är flera: Dalarnas museum, Falu kommun, Humanistiska föreningen, Världsarvet Faluns Vänner, Studieförbundet Vuxenskolan, Svenska Byggnadsvårdsföreningen, Karolinska förbundet, Svenska kyrkan i Falun samt Kyrkogårdsförvaltningen. Tre industrivandringar som här är upptagna har lokala arrangörer i Svärdsjö.